

Jaarcongres van de Pensioenfederatie 2025: Klaar voor de toekomst?!

De geopolitieke impact op asset safety

1 oktober 2025

CACEIS

Door Wouter Peters en Puck Kranenburg

Agenda

1. Geopolitieke onrust
2. ESG-dilemma's
3. Cyberdreigingen
4. Stellingen

Geopolitieke onrust

Geopolitiek – een modewoord?

"Toezicht op geopolitieke risico's"

Donderdag 30 oktober a.s.

12 - 16 uur

Bij Triodos Investment Management te Zeist

Uw deelname is gratis

10 september 2025

Online

Webinar

Dit webinar staat open voor zowel leden van het Verbond van Verzekeraars, (associate) partners als voor andere geïnteresseerden.

Prijs voor leden: Dit webinar valt onder het lidmaatschap en (associate) partnershipbijdrage van het Verbond van Verzekeraars.

Prijs voor anderen: € 90,- (excl. btw). Voor leden van Adfiz en NVGA zijn de kosten € 63,- (excl. btw)

Symposium en boek 'Impact van Geopolitiek'

DATE

15 APR 2025

TIME

15:30 - 18:00

De invloed van geopolitieke veranderingen op het internationaal toneel op grensoverschrijdende contracten en informatiebeveiliging

donderdag 11 september 2025 van 15:00 uur tot 17:00 uur

Webinar | 13 Februari 2025

Risicomanagement in geopolitieke tijden

Impact van geopolitiek op stressscenario's

ADDRESS

VNO-NCW, DE MALIETOREN

Geopolitieke (on)zekerheden – what's next?

BELEN MET ONZE FRANKRIJK-CORRESPONDENT
Politieke crisis Frankrijk heeft grote financiële gevolgen: 'De rente op staatsleningen piekt tot een Grieks niveau'

Tech & Innovatie • 25 feb 16:33 • Aangepast op 25 feb 22:00

Trump wil strengere beperkingen ASML en Tokyo

Auteur: Matthijs Damsteeg

› NRC

[Trumps heffingenpolitiek is een afrekening met decennia aan Amerikaans geloof in de vrijhandel](#)

Trumps heffingenpolitiek is een afrekening met decennia aan Amerikaans geloof in de vrijhandel ... Importheffingen Decennialang werd...

4 apr 2025

Economie • 14 apr 14:01 • Aangepast op 14 apr 14:01

Obligaties VS en dollar verliezen status als veilige haven, 'ernstige financiële crisis dreigt'

Auteur: Mark van Harreveld

Van de Redactie

VS BELAST BELEGGINGSWINST NIET-AMERIKAANSE INGEZETENEN

1 april 2026

WHAT'S NEXT

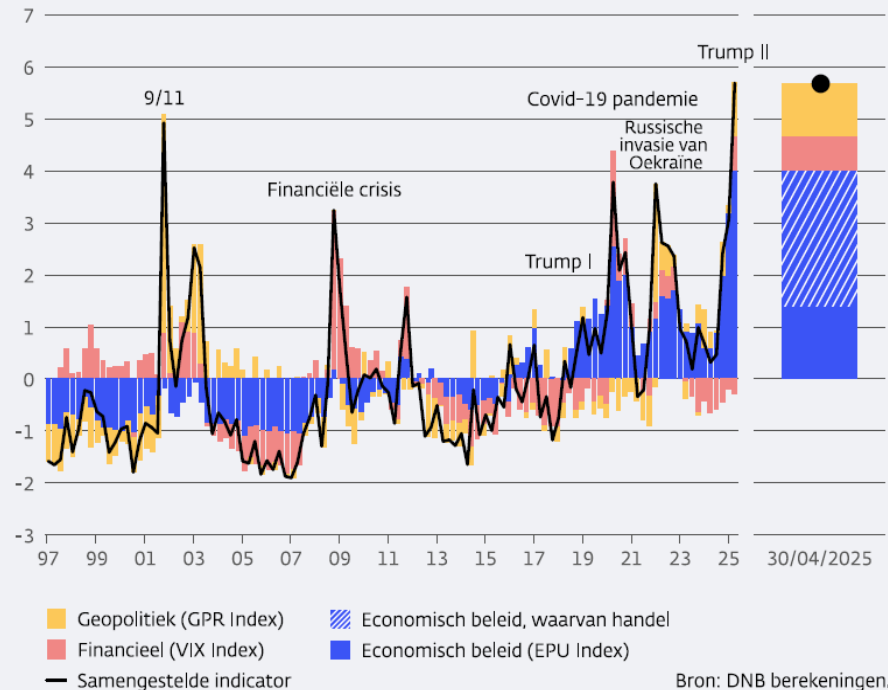
Van onze economie redactie

TRUMP CONFISCHEERT DEEL NEDERLANDSE GOUDVOORRADEN IN VS

1 APRIL 2027

WHAT'S NEXT

Mondiale economische onzekerheid

Toelichting: figuur toont de eerste hoofdcomponent van een gestandaardiseerde tijdreeks van de Economic Policy Uncertainty Index (EPU), VIX index en Geopolitical Risk Index (GPR), zie [Baker et al. \(2016\)](#) en [Caldara et al. \(2019\)](#).

Waakzaamheid geboden voor pensioenfondsen

Nederlandse pensioenfondsen beleggen fors in de VS

Eind 2024 was het percentage Amerikaanse aandelen in de aandelenportefeuilles van pensioenfondsen 63%.

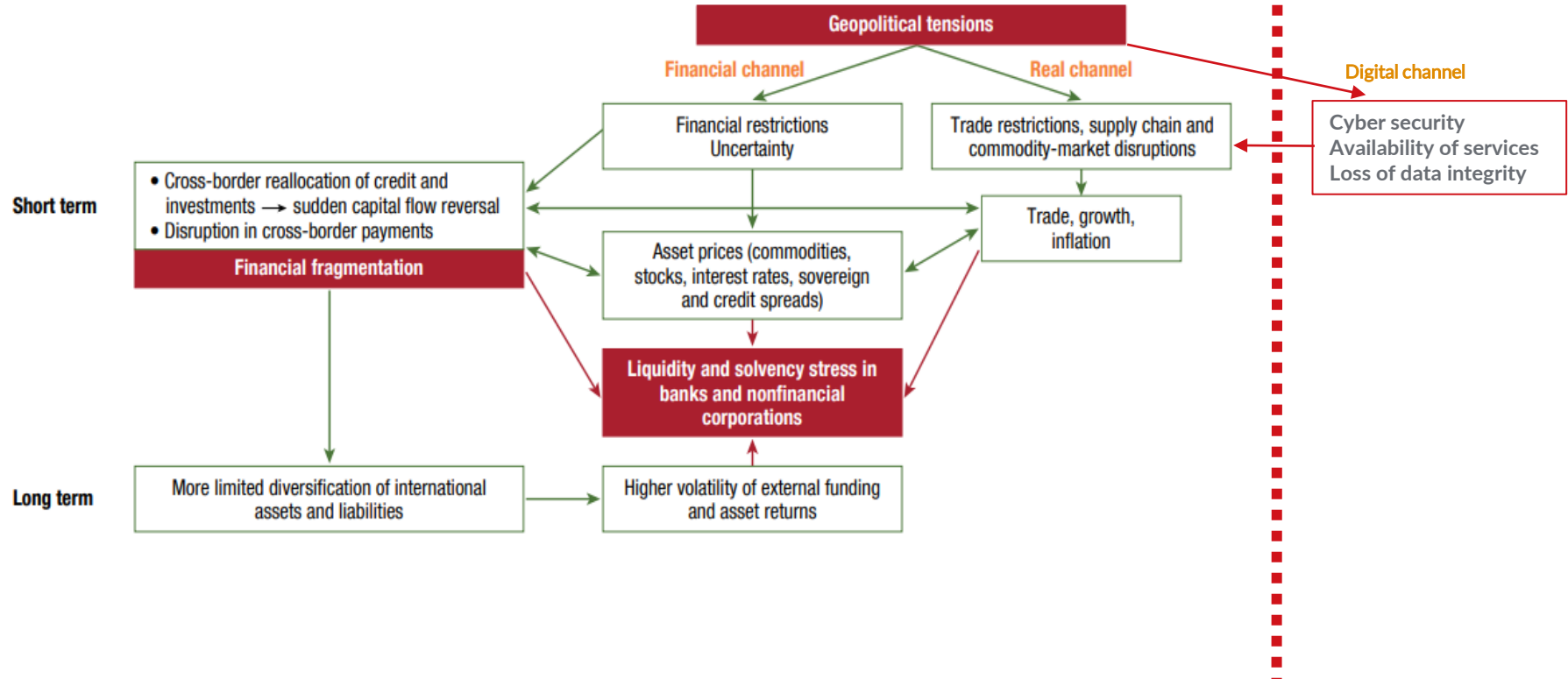
Dit vergroot de kwetsbaarheid voor marktcorrecties.

Bij de start van Trumps handelstarieven politiek in de eerste week van april is de gemiddelde dekkingsgraad van pensioenfondsen bijvoorbeeld 6 procentpunt gedaald.

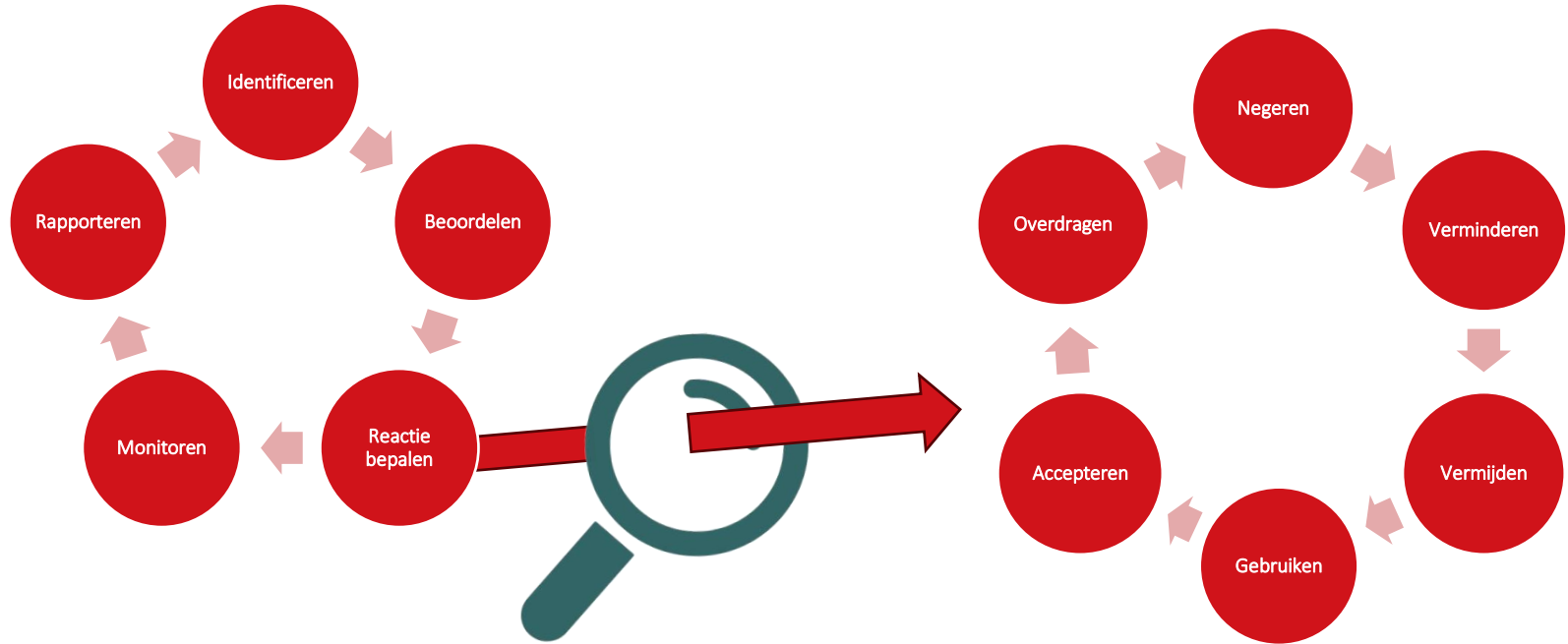
Pensioenfondsen staan er op dit moment goed voor, maar waakzaamheid is geboden:

- ▶ Pensioenfondsen gevoelig voor volatiliteit op financiële markten; recente koersschommelingen op mondiale aandelenmarkten hebben impact gehad op vermogen van Nederlandse pensioenfondsen.
- ▶ Gewicht van Amerikaanse aandelen in wereldwijde aandelenmarkt gestegen tot 70% (vs ca. 50% tien jaar geleden).
- ▶ Concentratierisico door o.a. *magnificent 7* = 20% van mondiale markt

Geopolitieke ontwikkeling en risico's financiële instellingen

Eigenrisicobeoordeling

ESG-dilemma's

Wat is de geopolitieke impact op ESG-beliefs?

ESG-differentiatie neemt toe

Experts urge investors to maintain ESG engagement despite political hostility

US 'the epicentre' of growing anti-ESG movement

Amerikaanse vermogensbeheerders dwarsbomen Nederlands klimaatbeleid

Pensioenfonds PFZW trekt 15 miljard weg bij vermogensreus BlackRock vanwege ontbreken groene koers

Tegenbeweging rukt op: wie durft het straks nog te hebben over esg?

Wat betekent dit voor omgang met:

- Defensie
- Diversiteit
- Soevereiniteit
- Grondstoffen

Cyberdreigingen

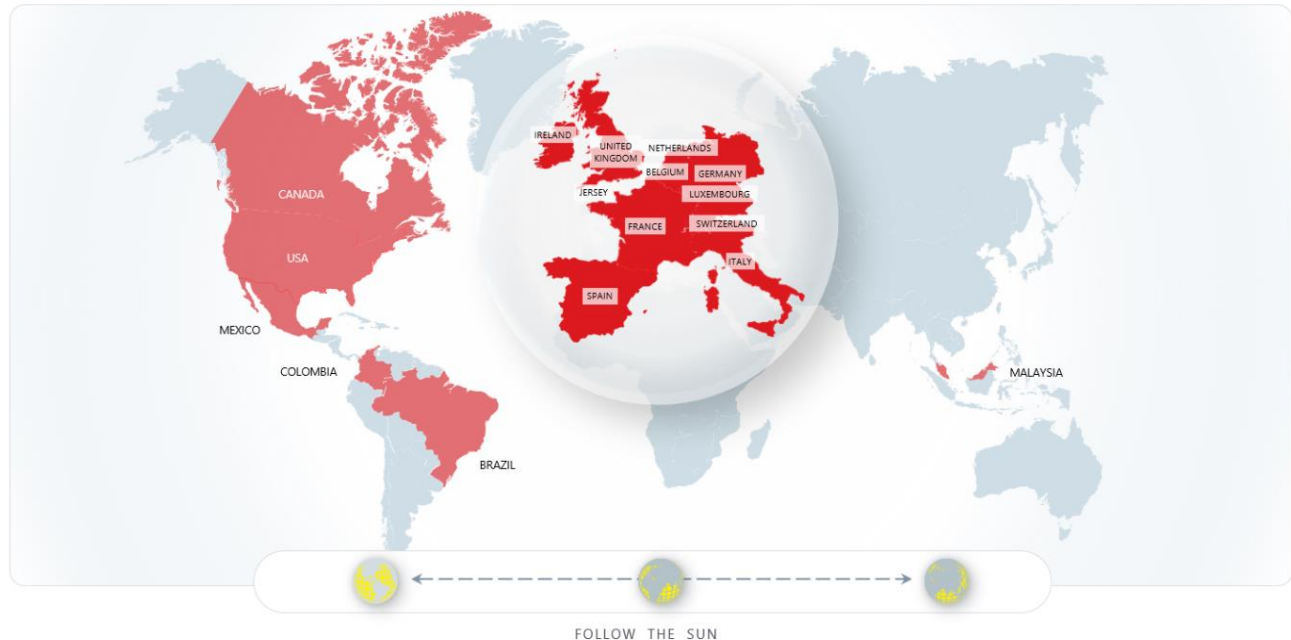
Het echte risico komt van je vrienden...

- We zijn voorbereid op dreiging vanuit niet-Westerse landen
- MAAR... Europa is in hoge mate afhankelijk van Amerika als vriend:
 - Amerikaanse inlichtingendiensten
 - Amerikaanse tech-bedrijven
- Door combinatie van geopolitieke ontwikkelingen en voortschrijdende digitalisering neemt cyberdreiging toe
- Dit noodzaakt weerbaarheid van instellingen en hun ketenpartners:
Van just-in-time naar just-in-case

Asset safety volgens CACEIS

- Data anywhere, anytime
- Asset safety = data safety

Europe is at the Centre of our Global Footprint

Stellingen

ESG-beleid

Meerdere pensioenfondsen herzien hun samenwerking met Amerikaanse bedrijven, indien deze onder politieke druk hun ESG-beleid afzwakken.

Deze discussie hebben wij ook.

Eens?

ESG-beleid

Beleggen in weerbaarheid, veiligheid en Europese autonomie is onderdeel van het nieuwe ESG-beleid.

Eens?

Risk management - het antwoord op alles?

Geeft een integrale verankering van geopolitieke risico's in het risicomanagement voldoende houvast voor pensioenfondsbestuurders?

Eens?

THANK
YOU
FOR
LISTENING

caceis
INVESTOR SERVICES

Contact

In gesprek over asset safety?

Puck Kranenburg
Head of Legal & Compliance

- ✉ Puck.kranenburg@caceis.com
- 📍 De Entree 500, Amsterdam, NL

Wouter Peters
Global Head CACEIS
Pensions Centre

- ✉ Wouter.peters@caceis.com
- 📍 De Entree 500, Amsterdam, NL

